

ODZ huwa terminu skorrett

Kien biss tliet ġimgħat ilu li l-Awtorità tal-Ippjanar nehdiet konsultazzjoni pubblika dwar jekk ir-*Rural Policy Design Guidance* (RPDG14) kellux l-effetti mixtieqa. Konsultazzjoni effettiva titlob, bħala premessa bażika, spjegazzjoni dwar x'kienu l-intenzjonijiet ta' min fassal il-*policy* originali, u analiżi ddettaljata dwar x'kienu fil-fatt l-effetti tal-*policy* maħruġa mill-Awtorità stess. Fin-nuqqas ta' informazzjoni u statistika disponibbli pubblikament, dan il-proċess ta' konsultazzjoni huwa vvizzjat.

Il-perijodu konsultattiv ta' tliet ġimgħat jagħmel għib mit-terminu "*konsultazzjoni pubblika*", speċjalment meta wieħed jikkunsidra l-implikazzjonijiet kbar li din il-*policy* għandha fuq il-kwalità tal-ħajja tagħna, u s-sensittività tal-ambjent naturali tagħna. Barra minn hekk, mhux ċar x'inhu l-iskop ta' din il-konsultazzjoni meta tidher iktar iffukata dwar jekk in-nies jaħsbux li din il-*policy* ħadment u jekk hix allinejata mal-*Pjan Strateġiku għall-Ambjent u l-Iżvilupp* (SPED) u l-Programm Nazzjonali għall-Iżvilupp Rurali, bħallikieku għandu jkun hemm lok għal dubju dwar dan. Huwa għalhekk important li t-Tieni Fażi ta' dan il-proċess ta' reviżjoni għandu jikkonsisti mit-tfassil ta' Oġġettivi u Parametri primarji, u li ssir konsultazzjoni pubblika dwar dawn qabel ma jibda jtfassal id-dettal tal-*policy* l-ġdida.

Minkejja dan, huwa ċar il-bżonn urġenti ta' reviżjoni tal- RPDG (2014); iżda jkun iktar ta' benefiċċju li l-*policy* l-ġdida tkun mfassla fuq SPED ġdid, li wkoll wasal għal reviżjoni fit-12-il xahar li ġejjin. Iż-żewġ proċessi għandhom jimxu id f'id, abbażi tal-premessa fl-iSPED attwali li "*l-kampanja Maltija hija kampanja kulturali, u li l-istrutturi li rreżistew il-mogħdija taż-żmien, huma testimonjanza tal-istorja tal-pajjiż*". Reviżjoni tal-*policy* dwar iż-żoni rurali għandha tibbaża ruħha fuq l-għarfien li l-ambjent rurali għandu valur intrinsiku li huwa aqwa mill-valur monetarju li jista' jingħata fi kwalunkwe żmien.

It-terminu "*Barra miż-Żona tal-Iżvilupp*" (ODZ) huwa skorrett u għandu jiġu abolit, għaliex jagħti x'jifhem li ma jista' jsir ebda forma ta' żvilupp f'dawn iż-żoni, meta fil-fatt hemm diversi forom ta' żvilupp legittimu neċessarju sabiex jithares il-karattru taż-żoni rurali tagħna, u sabiex jakkomodaw użi li ma jistgħux jintlaqgħu fiż-żoni urbani. Il-bini ta' ħajt tas-sejjeħ huwa żvilupp; il-bini ta' razzett huwa żvilupp; it-tqattieġ fil-barrieri huwa żvilupp; ir-rimi tal-iskart huwa żvilupp.

Huwa għalhekk illi flok niddefinixxu t-territorju tagħna bit-termini "*Żona tal-Iżvilupp*" u "*Barra ż-Żona tal-Iżvilupp*", qed nirrakkomandaw li jiġu addottati żewġ kategoriji prinċipali, Żoni Urbani u Żoni Rurali, li jiżdiedu maż-Żoni Kostali u Marittimi. Dawn il-kategoriji għandhom ikunu kklassifikati f'diversi tipi ta' tipoloġiji urbani u rurali li jippermettu il-ħolqien ta' *policies* iktar iffukati li jirrikonoxxu il-karatteristiċi, l-identità u l-attivitatiet partikolari li jappartjenu f'dawn il-klassifikazzjonijiet (bħal Kampanja, Żoni ta' Konservazzjoni Rurali, Żoni Agrikoli u Spazji Ħodor).

L-irħula ġew għal diversi għexieren ta' snin skedati bħala Żoni Urbani. Dan huwa żbaljat. L-irħula jiffurmaw parti integrali mill-pajsagġ u l-identità rurali. L-urbanizzazzjoni tal-irħula wassal għal espansjoni urban li l-

effetti tiegħu nistgħu nħossuhom ta' kuljum fit-tniġġiz tal-arja bla kontroll u l-problema tal-ġenerazzjoni tat-traffiku dejjem tizdied.

Kwalunkwe tip ta' żvilupp fiż-Żoni Rurali għandu jkun ta' dizinn, kwalità u daqs li jirrispetta l-kuntest rurali. L-RPDG diġà jirrikjedi li *“żvilupp propost għandu jkun ta' dizinn rurali ta' kwalità għolja u li jirrispetta l-kuntest rurali”*. Arkitettura kontemporanja ta' kwalità għolja min-natura tagħha trid tkun twieġeb għall-kuntest tagħha, sija fil-kuntest urban jew dak rurali. Jekk ma jkunx hekk, ma jkunx ta' kwalità għolja. Ħafna mill-ogħla kisbiet arkitettoniċi taċ-ċivilizzazzjoni jinsabu f'kuntesti naturali. L-interazzjoni bejn il-forom u l-materjali tal-bini u n-natura jagħtu skop għal espressjoni kulturali ta' valur ħafna iktar ogħli milli jinbnew binjiet bi stil falz vernakolari. Huwa importanti li wieħed jifhem illi l-binjiet vernakolari nbnew fi żmien meta l-bini fl-irħula kien isir minn artigjani li għamlu l-aħjar użu minn materjali, ħiliet u għodda disponibbli lilhom biex jissodisfaw l-iktar bżonnijiet bażiċi. Dawn il-binijiet jiffurmaw parti importanti mill-wirt kulturali tagħna, u jistgħu jiġu rrispettati l-aħjar billi ma jsirux kopji foloz tagħhom.

Il-Gzejjer Maltin għandhom bżonn urġenti ta' Strateġija Pajsaġġistika għaż-Żoni Rurali, li tkun speċifika għal kull sit u mhux waħda ġenerika, li tirrikonoxxi l-importanza ta' dan il-gid nazzjonali b'mod ħolistiku, u ma tipproċedix b'mod spezzatat sabiex takkomoda xi żviluppatur jew ieħor.

L-effetti pożittivi li l-ambjent naturali għandu sabiex jindirizza t-tibdil fil-klima, l-kwalità tal-arja u tal-ilma, il-biodiversità, is-saħħa tan-nies, u għall-identità nazzjonali u lokali għandhom jiġu tradotti f'*polices* tal-ippjanar effettivi. Iż-żoni rurali tagħna għandhom jiġu mħarsa sabiex il-gzejjer tagħna jkollhom futur sostenibbli. Il-kuntest rurali huwa ta' importanza kulturali, ekonomika u soċjali daqs iċ-ċentri urbani, il-wirt storiku u r-riżorsi naturali, u dan għandu jiġi rrikonoxxut b'mod serju.

Aqra s-sottomissjoni kompluta tal-Kamra [hawnhekk](#).